

Čís. 5491.

Jednací číslo na veřejné listině je podstatnou skutečností ve smyslu § 394 tr. zák. Opatřil-li veřejný úředník listinu, kterou sepsal v oboru své úřední činnosti, vědomě nepravým jednacím číslem, jde o zločin podle § 394 tr. zák.

Ke kvalifikaci podle § 463 tr. zák., pokud spočívá v tom, že vinník spáchal v souvislosti se zpronevěrou jiný zločin nebo přečin, se nevyžaduje úmysl zmařiti nebo znesnadniti odhalení zpronevěry; stačí pouhá souvislost obou úkonů.

Při padělání veřejných listin zákon vůbec nerozlišuje, zda jde o listiny, v nichž se právní poměr, jehož se týkají, řeší prozatímně nebo konečně.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1936, Zm IV 494/35.)

Obžalovaný A. T., přednosta hospodářského oddělení městského úřadu, jednak zpronevěřil peníze pro jeho úřad mu svěřené, jednak, přijav od strany dlažebné a chtěje tuto skutečnost zakrýti, sepsal listinu o rozhodnutí městské rady o paušalování dlažebného (ač o něm městská rada ve skutečnosti nerozhodla), opatřil ji nepravým číslem, dal ji podepsati starostou a vydal ji straně.

Soud prvního stádu uznal obžalovaného vinným zločinem zpronevěry podle §§ 462, 463 tr. zák.; kvalifikaci podle tohoto druhého ustanovení shledal v tom, že se obžalovaný v souvislosti se zpronevěrou v úřadě dopustil i zločinu padělání veřejné listiny podle §§ 391, 392 tr. zák. Odvolací soud potvrdil první rozsudek s tou změnou, že zločin padělání veřejné listiny nelze podřaditi i ustanovení § 392 tr. zák.

Nejvyšší soud zmateční stížnost obhájce obžalovaného částečně odmítl, částečně zamítl.

Z d ů v o d ů:

Podle zjištění odvolacího soudu, po formální stránce bezvadného, obžalovaný jako hospodářský rada a přednosta hospodářského oddělení byl v oboru své úřední působnosti příslušný k sepsání této listiny a skutečně ve své úřední vlastnosti tuto listinu sepisoval.

Při spisování této listiny jako veřejný úředník zapsal vědomě do listiny nepravé jednacím číslo, které je na veřejných listinách podstatnou skutečností, neboť právě toto číslo má dokázati, že věc, o které byla veřejná listina vyhotovena, je pod stejným číslem skutečně zavedena u příslušného úřadu a že byla pod tímto číslem u tohoto úřadu vyřízena. Je to tedy skutečnost důležitá, a to jednak pro vykonávání práva kontroly úředníků, jednak pro původ listin jménem úřadu vydaných. Poněvadž obžalovaný zapsal ji do listiny, kterou sepisoval ve vlastnosti veřejného úředníka, vyčerpává činnost obžalovaného skutkovou podstatu zločinu podle § 394 tr. z.; tato činnost měla býti správně posuzována jako těžší zločin § 394 tr. z. a ne jako zločin § 391 tr. z. Nesprávná subsumpce trestného činu však se stala ve prospěch obžalovaného a nejvyšší soud nemůže v tomto směru učiniti žádného opatření z úřední povinnosti.

Je však bezpochybné, že je dána kvalifikace podle § 463 tr. z. a nezáleží na tom, zda kromě padělaného jednacního čísla bylo zmíněné rozhodnutí v ostatním svém obsahu pravé. Týkají se proto nerozhodných okolností návrhy, pokud se jimi má dokázati pravost podpisu starostova, způsob protokolování listin u městského magistrátu a jejich forma.

Důvod zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř. (nesprávně jej označuje stěžovatel i za důvod zmatečnosti podle § 385, čís. 1 a) tr. ř.) uplatňuje stěžovatel námitkou, že není oprávněna kvalifikace podle § 463 tr. zák., neboť rozhodnutí o paušalování dlažebného bylo vyhotoveno v oboru působnosti úřadu starosty města a bylo jím podepsáno, takže prý je obsahově i formálně pravé. Při této námitce, jejíž věcná stránka byla již výše probrána, stěžovatel nepřihlíží ke všem podstatným zjištěným skutečnostem, zvláště k té, že na zmíněném rozhodnutí bylo obžalovaným úmyslně uvedeno nesprávné jednací číslo. V této části je proto zmateční stížnost provedena způsobem vyloučeným ustanovením § 33, 3 odst. por. nov., neboť stěžovatel podle tohoto ustanovení je povinen při vytýkání materiálního zmatku učiniti základem svých námitek výhradně skutkový stav zjištěný odvolacím soudem, a to, pokud je rozhodný, celý.

Týž důvod zmatečnosti vytýká stěžovatel dalšími námitkami, že odvolací rozsudek neuvádí, jakým způsobem byla nepravá listina způsobila ukrýti zpronevěru obžalovaného, a že v listině této šlo o řešení jen prozatímní. Ani těmto námitkám nelze přisvědčiti. Ke kvalifikaci podle § 463 tr. z., pokud tato spočívá v tom, že pachatel spáchal v souvislosti se zpronevěrou jiný zločin nebo přečin, se nevyžaduje úmysl pachatelův zmařiti nebo znesnadniti odhalení zpronevěry. Zcela stačí pouhá souvislost obou jedání. Tato tu je, neboť nepravé rozhodnutí se týkalo výměry dlažebného pro B-skou stavební společnost, dlažebné to se v něm stanovalo částkou, již jmenovaná společnost zaplatila obžalovanému a již tento zpronevěřil. Zákon při padělání veřejných listin vůbec nerozeznává, zda šlo o listiny, v nichž jde o definitivní či prozatímní řešení právního poměru, jehož se týkají. Je proto oběma hořejšími námitkami uplatňován důvod zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř. bezdůvodně.

Čís. 5492.

Výsada druhé věty § 485 tr. zák. platí i pro orgány podniku (odst. 1 § 486 c) tr. zák.) a pro osoby samostatně věci věřitelovy vedoucí (odst. 2 § 486 c) tr. zák.).

Věřitel je beztrestný ve smyslu druhé věty § 485 tr. zák. i tehdy, přiměl-li dlužníka k činnosti v § 485 tr. zák. uvedené upomínkami, žalobami, exekucemi a pod.

Avšak stalo-li se tak prostředky v řádném styku neobvyklými, tedy takovými, jichž užití by se jiní slušní věřitelé byli uvarovali, ba dokonce prostředky přičíci se přímo dobrým mravům, dlužno jednání věřitelovo kvalifikovati jako spoluvinu na přečinu podle §§ 5, 485 tr. zák.